

Referat fra projektgruppemøde vedr. udkast til indsatsplan for Nordals

Mødet startede som planlagt kl. 19:00 den 7. november 2011 på Rådhuset i Nordborg.

Mødedeltagere:

Danfoss Vandværk - Leo Jørgensen
Lavensby Vandværk – Carsten Nielsen, Hans Erik Moos Petersen
Holm Vandværk – Kim Madsen, Allan Sarsgaard
Svenstrup Vandværk – Gert Johansen, Jørgen Jørgensen
Langesø Vandværk – Jens Kristensen, Helge Frederiksen, Ebbe Nielsen, Børge Zanchetta
Oksbøl Vandværk – Jens Hansen, Poul Tonnesen, Peter Petersen, Erik Petz
Nordborg Vandværk, Havnbjerg Vandværk (Sønderborg Forsyning) – Erik Dahl, Susanne Vesten
Havnbjerg Vandværk – Arne Ljungmann Pedersen
Sønderborg Kommune – Henrik Züricho, Susanna Esbensen, Jakob S. Kudsk

Præsentation af mødedeltagere

Mødet blev indledt med en kort præsentation af mødedeltagerne.

Gennemgang af indsatsplan for Nordals

Henrik præsenterede udkastet til den kommende indsatsplan for Nordals. Først blev farvekoderne anvendt i indsatsplanen gennemgået. Grøn farve anvendes i områder udenfor indvindingsoplande og som ikke er udlagt som nitratfølsomt indvindingsområde. Gul farve anvendes for nitratfølsomme indvindingsområder i indsatsområdet. Rød farve anvendes for indsatsområder mht. nitrat, prioriterede områder og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Herefter forklarede Henrik hvilke aktører og hvilke indsatser der er knyttet til de forskellige områder. Afslutningsvis blev en foreløbig tidsplan præsenteret, hvorefter mødedeltagerne blev inddelt i tre grupper. Hver gruppe fik tildelt en lokale hvor deltager kunne debattere yderligere.

Der blev stillet en række spørgsmål i løbet af præsentationen:

Peter Petersen spurgte om grænseværdien for nitrat på 50 mg/l var et udtryk for den mængde nitrat som rodzonen ikke når at omsætte. Dertil svarede Henrik, at der menes den mængde nitrat målt i mg/l, der ikke optages af planterne eller på anden måde tilbageholdes i rodzonen (muldlaget).

Arne Pedersen spurgte hvad nitratinholdet typisk er på en mark, hvor der ikke laves en indsats overfor nitrat. Henrik svarede at nitratinholdet på en mark varierer afhængig af jordtypen.

Arne L. Pedersen: Hvorfor skal der indføres dyrkningsbegrænsninger på markerne, der ligger oven på den gamle losseplads, der ligger mellem Ærvej og Skovvej. Der er vel så megen Nitrat allerede i det affald, at det ikke gør nogen forskel med dyrkningsbegrænsninger? I øvrigt er der

vel igen, der kunne påtænke at anlægge en boring på en gammel losseplads. Dette område, samt område med dyrkningsbegrænsninger ned mod Lavensby strand, ligger helt uden for Indvindingsoplandene? Svar: Såvel Naturstyrelsens kortlægning som kommunernes indsatsplaner omfatter både OSD områder og vandværkernes indvindingsoplande. Derfor er der også kortlagt NFI-områder udenfor indvindingsoplandene, men vandværkerne har ingen opgaver udenfor indvindingsoplandene. De nævnte lossepladser ligger i den sydlige kant af NFI ved Bøgebjerg og udgør således sandsynligvis ikke en direkte trussel mod NFI-området.

Susanne Vesten spurgte hvor høj grundvandsdannelsen skal være for at blive udpeget som et prioriteret område. Henrik svarede at der ikke kan angives en bestemt værdi men at det afhænger af den overordnede sårbarhed for området.

I forbindelse med en snak om indvindingsboringer placeret i brønde spurgte Peter Petersen hvor dyb en brønd skal være for at den kan udgøre en trussel mod grundvandet, hvis der eksempelvis løber overfladevand ned i brønden. Henriks svar var, at det afhænger af lertykkelse, men at det generelt er en god idé at sløjfe brønde.

Susanne Vesten spurgte hvordan vandværkerne skal håndtere de prioriterede områder overfor lodsejere, hvis de ikke er i et nitratsårbart område. Henriks svarede, at de aftaler, der indgås mellem vandværkerne og de berørte lodsejere er frivillige, uanset, hvilke beskyttelsesområder, der er tale om.

Arne Pedersen sagde at der i indvindingsoplandet til Havnbjerg Vv. ligger en stor svinefarm og hvordan man kan agere hvis den udvides. Henrik svarede at der i husdyrgodkendelser/landbrugsgodkendelser skal tages hensyn til indsatsplanen.

Susanne Vesten ønsker at modtage en liste med størrelsen på de nitratsfølsomme indvindingsområder og områder med indsat overfor nitrat samt prioriterede områder. Henrik svarede at det ville Sønderborg Kommune fremskaffe og fremsende inden næste møde.

Peter Petersen påpeger at næsten alle vandværker har indvindingsoplande som omfatter områder med indsat over for nitrat og at alle vandværker derfor burde være fælles om at løfte den økonomiske byrde. Carsten Nielsen brød ind og sagde at det kunne Lavensby Vandværk ikke uden videre tilslutte sig.

Henrik Züricho svarede, at udgangspunktet i indsatsplanen for, hvilke vandværker der har indsatser i NFI vurderes ud fra afstand fra kildeplads til de nitratsårbare områder og indvindingernes størrelse.

Erik Petz følger op og foreslår at hvert vandværk betaler efter hvor meget der indvindes.

Ebbe Nielsen foreslår at der laves en ordning a la Oliebranchen Miljøpulje (OM) hvor en lille del af brændstofprisen øremærkes til oprensning af forurening.

Gert Johansen ønsker at der gives ens pris for erstatning/kompensation til landmændene.

Børge Zanchetta udtrykte et ønske om, at deltagelse af byrådsmedlemmer ved mødet.

Drøftelse i grupper

Mødedeltagerne blev inddelt i 3 grupper:

Gruppe 1 bestående af Holm Vv, Sønderborg Forsyning Nordborg og Oksbøl Vv.

Gruppe 2 bestående af Lavensby Vv, Langesø Vv og Sønderborg Forsyning Havnbjerg.

Gruppe 3 bestående af Danfoss Vv, Havnbjerg Vv og Svenstrup Vv.

Der blev drøftet forskellige emner i grupperne som kort er listet herunder: 3/3

- Indsatsplanen efterkommes ved fælles indsats.
- Finansieret ved en pris pr. m³ indvundet grundvand
- Hvis det kan accepteres i vandrådet kan rådet måske hjælpe med administration
- Der ønskes en forespørgsel til DANVA hvordan emnet er håndteret i andre kommuner.
- Vandværker uden for vandrådet skal tages med i beslutningen
- Der ønskes et bedre datagrundlag
- Hvorledes vil man håndtere gødskning på markniveau, hvis eksempelvis kun et mindre område af landmandens mark er omfattet af indsatsplanen?
- Indsatsplanen mangler nogle konkrete tal (arealangivelse) for de udpegede indsatsområder
- Hvordan er indsatsplanen implementeret i andre kommuner?

Opsamling

Mødet blev afsluttet med en opsamling hvor følgende blev aftalt:

- Der tages kontakt til DANVA og FDV (Arne L. Pedersen)
- Sønderborg Kommune levere arealangivelse af indsatsområder
- 14 dages frist for at fremsende bemærkninger
- Næste møde afholdes i starten af januar 2012